

Handlings- og økonomiplan 2024 – 2027

Budsjett 2024

Trondheim kommune

Fremskrittspartiet
– mer frihet

Forord

Fremskrittspartiet vil starte med å slå fast at noen saker er viktigere enn andre. Det har vært utgangspunktet for oss i Fremskrittspartiet, når vi har utarbeidet vårt forslag til handlings- og økonomiplan 2024 - 2027, og budsjett for 2024.

Vi mener det må tas noen kraftfulle grep for å sikre kvalitet og mangfold på de viktigste tjenesteområdene. Tjenester som sikrer likeverd, deltakelse og inkludering for innbyggerne i Trondheim. Det betyr at eldreomsorg, bo- og aktivitetstilbudet, brukerstyrt personlig assistent, tjenester for barn og unge, frivillighet og vegvedlikehold må løftes. Det gjør Fremskrittspartiet med dette budsjettet. Vi starter også nedtrappingen av eiendomsskatten, gjennom doubling av bunnfradraget i 2024. Det er et viktig steg i riktig retning.

Fremskrittspartiet gjør omprioriteringer innenfor driftsbudsjettet på rundt en halv milliard kroner, hvert år i planperioden. Vi kutter i investeringsbudsjettet tilsvarende i overkant 1 milliard i perioden som helhet. Det gir oss mer økonomisk handlefrihet i årene som kommer.

1 Skattevedtak 2024

1.1 Inntekts- og formuesskatt

For inntekts- og formuesskatt skal høyeste tillatte skattesats legges til grunn.

1.2 Eiendomsskatt

- 1.2.1 Utskrives med kroner 2,74 for hver kroner 1 000 av takstverdien på bolig- og fritidseiendommer.
- 1.2.2 Utskrives med kroner 3,47 for hver kroner 1000 av takstverdien på næringsseiendom
- 1.2.3 Alle godkjente boligenheter for eiendomsskatt gis et bunnfradrag på kroner 1 250 000.
- 1.2.4 I henhold til overgangsregel til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 skrives det ut eiendomsskatt på det særskilte skattegrunnlaget (maskiner og utstyr i verk og bruk) redusert med seks syvdeler i 2024. Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget er 6,05 promille i gamle Trondheim kommune og 7 promille i gamle Klæbu kommune.

2 Budsjettvedtak 2024

Kommunedirektørens forslag til budsjett for bykassen vedtas slik det går fram av det spesifiserte forslaget til drifts- og investeringsbudsjettet, jamfør kapittel 2, 3 og 4, med de forslag til endringer som fremgår av Fremskrittspartiets budsjettforslag, samt i notat fra kommunedirektøren datert 7.11.2023 og notat etter budsjettforliket i Stortinget datert 4.12.2023.

Gebyrer, avgifter, kontingenter og egenbetalinger vedtas slik det framgår av kommunedirektørens budsjettforslag, jamfør kapittel 9, med de endringer som fremgår av Fremskrittspartiets budsjettforslag, samt i notat etter budsjettforliket i Stortinget datert 4.12.2023.

Investeringer forutsettes finansiert i samsvar med oversikt i budsjettforslaget, jamfør kapittel 3, med de endringer som fremgår av Fremskrittspartiets budsjettforslag.

Bystyret vedtar å ta opp følgende lån i 2024:

- Lån til investeringer på inntil 2 140 millioner kroner
- Lån for videreutlån til startlånsordningen på inntil 600 millioner kroner

Kommunedirektøren gis fullmakt til å avtale nærmere lånetidspunkt og lånevilkår, og til å inngå de nødvendige låneavtaler for kommunens innlån og utlån. Kommunedirektøren gis videre fullmakt til å gjennomføre refinansiering av lån.

Bystyret gir kommunedirektøren fullmakt til å ta opp likviditetslån på inntil 500 millioner kroner i 2024, dersom drifts- eller finansieringsmessige forhold skulle gjøre det nødvendig.

3 Handlings- og økonomiplanen 2024-2027

- 3.1 Bystyret vedtar kommunedirektørens forslag til økonomiske handlingsregler, jamfør kapittel 8.
- 3.2 Bystyret vedtar kommunedirektørens forslag til mål.
- 3.3 Bystyret vedtar kommunedirektørens forslag til økonomiske rammer.

4 Klimabudsjett

Bystyret avviser kommunedirektørens forslag til klimabudsjett.

5 Eiendomsskatt

Fremskrittspartiet ser på eiendomsskatten som en usosial dobbeltbeskatning, som ikke tar hensyn til den enkeltes skatteevne. Fremskrittspartiet mener at eiendomsskatten må reduseres betydelig i kommende periode, og vårt mål er at den skal fjernes helt. For 2024 foreslår vi at skatten reduseres med 200 millioner. Dette ønsker vi å gjøre gjennom en dobling av bunnfradraget. Vi ber videre om at fjerning av eiendomsskatt for studentboliger innarbeides i budsjett for 2025, samtidig som vi ber om at det utarbeides en sak som viser hvordan nedtrapping og avvikling av eiendomsskatten kan skje over en fireårsperiode.

6 Helse og velferd

6.1 Bemanning i eldreomsorgen

Ansatte i eldreomsorgen gjør en formidabel jobb. Dessverre har bemanningen på helse- og velferdssentrene og i hjemmetjenesten vært marginal i mange år. Det går utover arbeidshverdagen til de ansatte og tjenestene til de eldre.

Fremskrittspartiet er opptatt av at eldre skal få en trygg og verdig alderdom, samtidig som de ansatte skal ha en god arbeidshverdag. Fremskrittspartiet styrker derfor bemanningen på helse- og velferdssenter med 50 millioner kroner i 2024, økende til 80 millioner kroner i 2027. Bemanningen i hjemmetjenesten styrkes med 10 millioner kroner årlig, med halvårsvirkning i 2024.

6.2 Planlegging av demenslandsby

Fremskrittspartiet foreslår at et kommende helse- og velferdssenter bygges som demenslandsby, og setter av totalt 5 millioner kroner i 2024 og 2025 for å starte planleggingen. Fremskrittspartiet mener nytt Heimdal helse- og velferdssenter, eller nytt helse- og velferdssenter 2030, må vurderes til formålet.

6.3 Bo- og aktivitetstilbudet

6.3.1 Kvalitet for den enkelte

Fremskrittspartiet er opptatt av at enkeltmenneskene innenfor bo- og aktivitetstilbudet får leve verdige og likestilte liv, med mestring, aktivitet og deltakelse. FrP styrker derfor bo- og aktivitetstilbudet med 70 millioner kroner i 2024, økende til 100 millioner i 2027.

Fremskrittspartiet forventer at svakhetene som ble avdekket gjennom forvaltningsrevisjonen og rapporten fra 2022, må følges opp gjennom handling. Det må bety noe, når bystyret beklager. Det skal være et mangfold som sikrer at individuelle ønsker og behov blir ivaretatt, gjennom individuelle vedtak. Bystyret har også slått fast at det trengs mer spesifiserte vedtak, når det gjelder sosialisering, kommunikasjon og fritid. Dette må følges opp både i ord og handling.

6.3.2 Ferietilbud

Fremskrittspartiet foreslår at det settes av 5 millioner kroner årlig, for styrket ferietilbud for mennesker som mottar tjenester fra bo- og aktivitetstilbudet.

6.4 Brukerstyrt personlig assistanse

Fremskrittspartiet ser på Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) som et viktig likestillingsverktøy. Brukerstyrt personlig assistanse kan utgjøre forskjellen på om man har mulighet til å studere eller ikke, om man kan gå på jobb eller om man blir stående utenfor arbeidslivet, og om man kan delta aktivt i samfunnslivet slik vi andre tar for gitt. Derfor er brukerstyrt personlig assistanse viktig.

Fremskrittspartiet mener det er viktig å sikre kvalitet og mangfold i tilbudet, for mennesker som mottar brukerstyrt personlig assistanse. Fremskrittspartiet mener derfor det må legges til grunn en timepris på 465,- før AFP og pensjon. For å finansiere dette, foreslår Fremskrittspartiet at det settes av 11 millioner kroner i 2024, og 13,3 millioner kroner de siste tre årene av økonomiplanperioden. Fremskrittspartiet ber om at fordeling mellom arbeidstakersiden og leverandørsiden ivaretar både lønnsvilkår og mulighet for opplæring og støtte.

6.5 Tilskudd til studenthelse

I formannskapssak 305/23 fremkommer det at det er utilstrekkelig kapasitet i helsetjenester til studenter i Trondheim. Studentsamskipnaden i Trondheim mottar 14,3 kroner per student (580 000 kr fordelt på ca 40 000 studenter) i økonomisk støtte fra Trondheim kommune. Fremskrittspartiet mener støtten til helsetjenester for studenter i Trondheim må økes, og foreslår at beløpet økes med 0,6 millioner kroner fra og med 2024. Dette er en dobling fra dagens nivå.

6.6 Velferdsteknologi

Fremskrittspartiet foreslår å øke rammene med 2 millioner årlig, for å ta i bruk mer velferdsteknologi som kan lette hverdagen for både ansatte og tjenestemottakere.

7 Barn og unge

7.1 Barnehage

7.1.1 Bedre bemanning

Fremskrittspartiet er bekymret for at barnehager må redusere sin åpningstid, fordi det er for lite ressurser til å sikre forsvarlig bemanning med dagens åpningstider. Fremskrittspartiet er opptatt av at barnehagetilbudet skal være tilgjengelig og tilrettelagt for familier, samtidig som ansatte skal føle at de kan gi et godt og forsvarlig tilbud til barna. Fremskrittspartiet foreslår derfor at bemanningen trappes opp over fireårsperioden, fra 10 millioner kroner mer enn kommunedirektørens forslag i 2024, økende til 40 millioner kroner i 2027.

7.1.2 Sommerstenging i barnehagen

Fremskrittspartiet ønsker å gå tilbake fra tre til to uker med sommerstengte barnehager, og foreslår at budsjettet økes i tråd med dette, gjeldende fra 2025.

7.1.3 Ett telletidspunkt private barnehager

Fremskrittspartiet var svært kritiske til at antall telletidspunkt for barn i private barnehager økte fra ett til to. Dette gir mindre forutsigbarhet for de private barnehagene, og kan medføre at det blir vanskeligere å få barnehageplass hvis man har behov for det sent på høsten. Fremskrittspartiet foreslår å øke barnehagebudsjettet med 4 millioner kroner for å ivareta dette.

7.2 Skole

7.2.1 Bedre bemanning

Mange skoler varsler at de ikke har økonomi til å ivareta elever med ekstra behov, verken de som strever med å tilegne seg kunnskap, eller de som trenger ekstra faglige utfordringer. På grunn av økonomi må opplæringen legges på et minste felles multiplum, og det mangler ressurser til for eksempel å hjelpe elever som trenger ekstra lesestøtte. Skolen skal være en arena som legger til rette for mestring, uavhengig av elevenes bakgrunn og individuelle forutsetninger. Fremskrittspartiet foreslår derfor at det settes av 10 millioner kroner til bedre bemanning i 2024, økende til 20 millioner kroner i 2027.

7.2.2 Digitale læremidler

Kommunedirektøren beskriver at finansiering av digitale læremidler er en betydelig utfordring gjennom læremiddelløftet. Digitale læremidler betales gjennom årlige lisenser, og

kan sammenlignes med om vi leide lærebøker. Trondheim kommune har i løpet av året inngått nye flerårige avtaler med flere leverandører for å kunne opprettholde dagens tilbud. Kostnaden for de digitale læremidlene som er anskaffet sentralt vil være mellom 9-10 millioner kroner årlig i planperioden, mens det er rundt regnet 4,5 millioner kroner i avsatte midler fra kommunedirektørens side. Det betyr at det vil måtte omprioriteres midler fra skolene for å få budsjettet i balanse. Fremskrittspartiet foreslår å sette av 4,5 millioner kroner årlig, i tillegg til kommunedirektørens egen avsetning, slik at dette ikke skal belastes allerede begrensede skolebudsjetter ytterligere.

7.2.3 Alternativ hverdag

Fremskrittspartiet ønsker å sette av mer penger til bruk på lærings- og mestringsarenaer utenfor skolen, for barn og unge som av ulike årsaker strever på skolen eller med å møte opp til en vanlig skolehverdag. Jotunheimen e-sport og BitFix Breakthru er begge eksempler på aktører som tilbyr aktivitet som kan gi både mestring, motivasjon og læring, samtidig som de møter ungdom på en nøytral arena, og legger til rette for kommunikasjon på barn og unges premisser. Fremskrittspartiet foreslår å sette av 3 millioner kroner årlig, men halvårsvirkning i 2024.

7.2.4 Ungt entreprenørskap

Tilskuddet til Ungt Entreprenørskap videreføres.

7.3 Barn og familie

7.3.1 Økt kompensasjon til fosterforeldre

Utviklingen på fosterhjemsområdet tilsier at det er behov for å revidere dagens kommunale fosterhjemsregulativ i tråd med nåværende behov, slik at kommunen ved rekruttering og frikjøp kan kompensere for lønnsinntekt opp til 7 ganger grunnbeløpet i henhold til KS sine satser. Det innebærer en endring i øvre grense fra kr. 711 720,- til kr. 830 000,-, men det er vanskelig å fastslå kostnaden med nøyaktighet. Erfaringer fra rekrutteringsarbeid og drøftinger i forhandlingsutvalget ved Omsorgsenheten for barn og unge tilsier at det kan være aktuelt for 10 fosterforeldre i året med høyeste sats slik det har vært fram til nå. En økning av øvre grense fra 6 til 7 KS vil med dette utgjøre en merkostnad på kr. 1.353.454,- for kommunen. Fremskrittspartiet foreslår å sette av 1,4 millioner kroner i året, med halvårsvirkning i 2024.

7.3.2 Fritidstilbud til lavinntektsfamilier

Fremskrittspartiet er opptatt av å sikre at alle barn skal kunne delta i fritidsaktiviteter. For lavinntektsfamilier er den høye prisveksten i samfunnet ekstra utfordrende, og kan medføre

at barn og unge i disse familiene får mindre mulighet til å delta på viktige arenaer for mestring og aktivitet. Fremskrittspartiet foreslår at det for 2024 settes av 4 millioner kroner til aktiviteter for barn og unge i lavinntektsfamilier, og at dette beløpet økes til 6 millioner kroner fra og med 2025.

7.3.3 Barnekoordinator 0-23 år

Barnekoordinator er en viktig rettighet for familier med barn med alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne som trenger ulike velferdstjenester.

I dag gjelder rettigheten kun for barn mellom 0 til 18 år. Fremskrittspartiet mener det er viktig å utvide ordningen, slik at barn mellom 0 til 23 år omfattes. Dette for å sikre en god overgang på tjenestetilbudet etter barna fyller 18 år. Fremskrittspartiet setter av 1,6 millioner kroner til dette formålet, med halvårsvirkning i 2024.

7.4 Uteseksjonen

Uteseksjonen er et rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak for ungdom mellom 13 og 25 år. Det er et lavterskeltilbud der både ungdommen selv, deres familier eller samarbeidspartnere kan ta kontakt for hjelp. Uteseksjonen samarbeider nært med bydelene og andre instanser som møter risikoutsatte ungdom for å skape endring og bistå ungdom i å mestre eget liv. Uteseksjonen har ansvar for det oppsøkende sosiale arbeidet i Trondheim sentrum, og oppfølgingsansvar for ungdom.

Kommunedirektøren skriver følgende i sitt budsjettforslag:

I vedtatt handlings- og økonomiplan 2023-2026 ble Uteseksjonen økt med 0,8 millioner kroner i 2023. Med det aktivitetsnivået som er i BFT finner ikke Kommunedirektøren rom for å videreføre denne styrkingen.

Fremskrittspartiet er uenig i dette kuttet, og foreslår heller en styrking i perioden. For 2024 legger vi inn 1 million kroner i vårt budsjettforslag, økende til 1,5 millioner kroner for resten av perioden.

8 Kultur, idrett og frivillighet

8.1 Sjraffen kultursenter

Fremskrittspartiet foreslår å styrke budsjettet til Sjraffen kultursenter de neste fire årene. For 2023 økes tilskuddet med 2,5 millioner kroner, økende til 5 millioner kroner i 2027. Fremskrittspartiet foreslår at videreføring av boa-karusell/kulturkarusell prioriteres innenfor

rammen. Fremskrittspartiet ber videre om at kommunedirektøren vurderer kjøp av tilrettelagte arbeidsplasser, som en del av den økte rammen til Sjiraffen kultursenter.

8.2 Frivillighet

Fremskrittspartiet vil styrke frivilligheten i Trondheim, og foreslår at det settes av 6 millioner kroner i 2024, økende til 10 millioner kroner i de påfølgende årene. En del av summen fordeles til Juba Juba, Trondheim døveforening og A-larm, slik det fremgår av dette kapittelet, mens resten av summen fordeles etter behov. Tiltak for utdeling av mat, samt styrking av utlånsentraler skal prioriteres innenfor resterende beløp.

8.2.1 Matsentralen og matutdeling

I den krevende økonomiske tiden vi er inne i, opplever Matsentralen at flere har behov for bistand. Fremskrittspartiet ønsker derfor å styrke Matsentralen og tiltak for matutdeling, og legger til grunn at dette skal prioriteres innenfor den økte rammen på 6 millioner kroner i 2024, økende til 10 millioner kroner de påfølgende årene.

8.2.2 Trondheim Døveforening

Trondheim Døveforening arbeider for å fremme tegnspråk som språk, og for at døve og hørselshemmede skal ha likeverdig deltakelse og inkludering i samfunnet. Foreningen jobber for å gjøre tegnspråk tilgjengelig som språk for alle, ved å tilby et tegnspråklig møtested og tegnspråkkurs. Fremskrittspartiet ønsker å sikre at Trondheim Døveforeningen kan styrke sitt viktige arbeid for døve og hørselshemmede. Fremskrittspartiet foreslår derfor å sette av 1 million kroner mer til Trondheim Døveforening.

8.2.3 Utlånsentraler

Fremskrittspartiet er opptatt av at barn og unge skal få prøve ut og delta i ulike fritidsaktiviteter. Utlånsentralen spiller en viktig rolle i dette arbeidet, og vi foreslår derfor at styrking av eksisterende og/eller etablering av nye utlånsentraler skal prioriteres innenfor den økte rammen på 6 millioner kroner i 2024, økende til 10 millioner kroner de påfølgende årene.

8.2.4 A-larm

Fremskrittspartiet ønsker å styrke tilbudet til rusbrukere og deres pårørende. A-larm tilbyr et godt og variert tilbud til pårørende og rusbrukere. Et tilskudd vil kunne bidra til at A-larm vil kunne utvide og utvikle sine tilbud. Fremskrittspartiet foreslår derfor å sette av 600 000 kroner til A-larm.

8.2.5 Juba Juba

Fremskrittspartiet ønsker å legge til rette for at festivalen Juba Juba fortsatt kan være Midt-Norges største barnefestival. Festivalen har et bredt sjangerbegrep, og ekstra fokus på tegnspråktolking, tilgjengelighet og mangfold, på tvers av ståsted, situasjon og generasjon. På grunn av eksterne faktorer som prisøkning, økende fattigdom og forskjeller i samfunnet, søker festivalen om økt tilskudd for å kunne levere det samme tilbudet som før. Fremskrittspartiet foreslår derfor å øke støtten til Juba Juba med 150 000 kroner.

8.3 Dirigentstøtte

Fremskrittspartiet foreslår å styrke dirigentstøtteordningen med 1 million kroner, med halvårsvirkning i 2024.

8.4 Idrett

8.4.1 Inkluderingsmidler

Idretten er en viktig arena for både inkludering og mestring. Det gjøres mye godt arbeid ute i de ulike idrettslagene allerede, og behovet forventes å bli større i tiden fremover. Fremskrittspartiet foreslår å øke tilskuddet til inkluderingsarbeid i idrettslagene med 2 millioner kroner årlig.

8.4.2 Tilskudd til idrettslagene

Som alle andre opplever også idrettslagene at alt blir dyrere, og pengene rekker kortere. Det er en reell fare for at dette også går utover tilbudet som gis til barn og unge rundt om i kommunen vår. Fremskrittspartiet foreslår derfor å øke tilskuddet til idrettslag i Trondheim med 4 millioner kroner i året.

9 Organisasjon

9.1 Parlamentarisme

Fremskrittspartiet setter av 7 millioner kroner til overgangen mellom formannskapsmodell og parlamentarisme i 2024, økende til 12,5 millioner kroner i helårsvirkning fra og med 2025. Vi forventer imidlertid at en styringsmodell med større politisk ansvar på byråder innenfor ulike fagfelt, vil bidra til noe redusert behov på administrativ side i årene fremover.

9.2 Nærværsarbeid

Fremskrittspartiet er bekymret for det høye sykefraværet i kommunen, og mener det er svært positive signaler fra ordfører om at sykefraværet skal betydelig ned. Dersom det skal lykkes, må en samtidig sette inn ekstra ressurser for å styrke nærværsarbeidet.

Fremskrittspartiet foreslår derfor at det over en periode på tre år settes av 5 millioner kroner i året til arbeidet, i tillegg til bedre bemanning og trivselstiltak. Tiltaket finansieres ved bruk av disposisjonsfondet.

9.3 Trivselstiltak for ansatte

Trondheim kommune trenger medarbeidere som trives på jobb. Fremskrittspartiet foreslår derfor at det settes av 10 millioner kroner per år, som skal gå direkte til trivselstiltak for de ansatte. Pengene fordeles på kommunens enheter, basert på antall ansatte, og øremerkes trivselstiltak for de ansatte. Fremskrittspartiet legger til grunn at de ansatte selv skal bestemme hvordan pengene skal brukes.

Fremskrittspartiet vil i tillegg be om en sak hvor det redegjøres for ulike tiltak for å øke Trondheim kommunes attraktivitet som arbeidsgiver. Blant tiltak som bør vurderes er signeringsbonus med bindingstid, bonus til lærlinger underveis i lærlingeløpet og lojalitetsbonus for ansatte med lang fartstid i kommunen.

9.4 Rekruttering og bemanning

Rekruttering av kompetent arbeidskraft er en utfordring i mange kommuner, også i Trondheim. Vi er nødt til å jobbe aktivt og målrettet med både rekruttering, bemanning og turnusordninger, samtidig som vi må vise oss som en attraktiv arbeidsgiver og arbeidsplass. Fremskrittspartiet foreslår at det settes av 2 millioner kroner i 2024 og 2025, for økt innsats på dette området. Arbeidet må sees i sammenheng med trivselstiltak for ansatte, og nærværsarbeid for å få ned sykefraværet. Tiltaket finansieres ved bruk av disposisjonsfondet.

10 Byutvikling

10.1 Økt vegvedlikehold

Svært mange veger og bolig-gater i Trondheim har behov for reasfaltering og andre former for vedlikehold. I enkelte gater er behovet så presserende, at kommunedirektøren har lansert tilbakeføring fra asfalt til grusdekke som en mulig løsning enkelte steder.

Fremskrittspartiet mener et slikt tiltak er et langt steg i feil retning, og vil ikke akseptere at

asfalt skal erstattes med grus. Fremskrittspartiet foreslår å øke budsjettet til vegvedlikehold med henholdsvis 15, 20, 25 og 30 millioner kroner de neste fire årene.

11 Usikkerhetsbuffer

Fremskrittspartiet foreslår å sette av 35 millioner kroner til usikkerhetsbuffer i perioden.

11 Hovedoversikter - drift

På de påfølgende sidene følger oversikter over henholdsvis økte kostnader, og forslag til inndekning.

11.1 Økte kostnader

Fremskrittspartiet foreslår følgende endringer på utgiftssiden i driftsbudsjettet, for å styrke viktige tjenesteområder, og redusere den usosiale eiendomsskatten:

Kostnadsøkninger - drift	2024	2025	2026	2027
Eiendomsskatt, doblet bunnfradrag	200	200	200	200
Bemanning helse- og velferdssenter	50	60	65	80
Tjenester til hjemmeboende	5	10	10	10
Planlegging demenslandsby	2,5	2,5		
Bo- og aktivitetstilbudet	70	80	90	100
Bo- og aktivitetstilbudet, ferietilbud	5	5	5	5
Brukerstyrt personlig assistent	10	15	20	25
BPA timepris 465,- før AFP og pensjon	11	13,3	13,3	13,3
Tilskudd studenthelse, dobling	0,6	0,6	0,6	0,6
Velferdsteknologi	2	2	2	2
Barnehage, bedre bemanning	10	20	30	40
Barnehage, sommerstenging		7	7	10
Barnehage, ett telletidspunkt, private	4	4	4	4
Skole	10	15	20	20
Skole, digitale læremidler	4,5	4,5	4,5	4,5
Skole, alternativ hverdag	1,5	3	3	3

Ungt entreprenørskap	1,9	1,9	1,9	1,9
Økt kompensasjon fosterforeldre	0,7	1,4	1,4	1,4
Fritidstilbud lavinntektsfamilier	4	6	6	6
Barnekoordinatorordning 0 - 23 år	0,8	1,6	1,6	1,6
Utseksjonen	1	1,5	1,5	1,5
Sjiraffen	2,5	3	4	5
Frivillighet	6	10	10	10
Dirigentstøtte	0,5	1	1	1
Parlamentarisme	7	12,5	12,5	12,5
Nærværarbeid	5	5	5	
Trivselstiltak ansatte	10	10	10	10
Økt vegvedlikehold og asfaltering	15	20	25	30
Idrett, inkluderingsmidler	2	2	2	2
Rekruttering og bemanning	2	2		
Idrett, tilskudd til idrettslagene	4	4	4	4
Usikkerhetsbuffer	18,75	1,35	11,15	3,65
Total kostnad	467,25	525,15	571,45	607,95

11.2 Inndekning

Fremskrittspartiet foreslår følgende tiltak for inndekning i driftsbudsjettet:

Inndekning - drift	2024	2025	2026	2027
Mindre innleie av arbeidskraft	5	10	10	10
Redusert konsulentbruk	9	12	15	15
Strategisk ledelse	12	12	12	12
Lavere sykefravær	5	10	25	50
Anskaffelser og innkjøp	5	5	10	10
Reduserte tilskudd, tabell 4-9	74	74	74	74
Reduserte tilskudd, tabell 4-17	6,75	6,75	6,75	6,75
Redusert tilskudd, tabell 4-19	4,2	4,2	4,2	4,2
Konkurransetsetting og effektivisering	200	230	250	250
Klimamidler, Klima- og miljøenheten	29,5	29,3	29,3	29,3
Koordinator, klimatiltak i planer	1	1	1	1
Miljørådgivere utenfor KM-enheten	4	4	4	4
Omstillingsmidler	20	10	0	0

Usikkerhetsavsetning	35	35	35	35
Det interne arbeidsmarkedet (DIA)	7,3	7,3	7,3	7,3
Ikke lønns- og prisjustering kunst og kultur	9,5	9,5	9,5	9,5
Tros- og livssynssamfunn - drift, tabell 4-10	10	10	10	10
Byantikvaren	9,2	9,2	9,2	9,2
Byarkitekten	2,1	2,1	2,1	2,1
Bruk av disposisjonsfondet	9,5	9,5	5	
Reduserte kapitalkostnader	9,2	34,3	52,1	68,6
Total inndekning	467,25	525,15	571,45	607,95

11.3 Inndekning - beskrivelse

11.3.1 Mindre innleie av arbeidskraft

Fremskrittspartiet forventer at økt bemanning innenfor store og viktige tjenesteområder medfører redusert behov for innleie av arbeidskraft.

11.3.2 Redusert konsulentbruk

Fremskrittspartiet mener konsulentbruken i kommunen må reduseres i årene som kommer, for å frigjøre ressurser til direkte tjenesteyting for innbyggerne.

11.3.3 Strategisk ledelse

Fremskrittspartiet mener byråkratiet må reduseres, og forventer at innføring av parlamentarisme også gir innsparinger innenfor strategisk ledelse.

11.3.4 Lavere sykefravær

Posisjonen har signalisert at sykefraværet skal ned, og at det må jobbes målrettet med dette. Fremskrittspartiet er svært glad for at det blir gitt slike signaler, og forventer at tiltak som settes inn har effekt. Det krever imidlertid at det også settes av ressurser tidlig i perioden, slik at det kan jobbes systematisk og målrettet med nærværarbeid. Vi forventer at også trivselstiltak og økt ressurser på rekruttering og bemanning i perioden, vil gi en ekstra effekt mot slutten av perioden.

11.3.5 Anskaffelser og innkjøp

Fremskrittspartiet mener kostnadene til anskaffelser og innkjøp må reduseres i perioden, og ber kommunedirektøren identifisere innsparingstiltak.

11.3.6 Redusert tilskudd, tabell 4-9, kunst og kultur

Fremskrittspartiet foreslår å kutte 74 millioner kroner. Tiltak rettet mot barn og unge skal prioriteres, og derfor skjermes fra kutt.

11.3.7 Redusert tilskudd, tabell 4-17, miljø og samferdsel

Fremskrittspartiet foreslår å kutte 6,75 millioner kroner. Tilskudd til kollektivtrafikk opprettholdes.

11.3.8 Redusert tilskudd, tabell 4-19, strategisk ledelse mm.

Fremskrittspartiet foreslår å kutte tilskuddet til Trondheimsregionen i sin helhet.

11.3.9 Konkurransenutsetting og effektivisering

Fremskrittspartiet mener det er et betydelig potensial for å redusere kommunens kostnader gjennom å kutte i oppgaver, og benytte konkurransenutsetting som virkemiddel for å utnytte kommunens økonomiske ressurser best mulig.

Fremskrittspartiet mener en del av effektiviseringen i kommunen må være å innføre delvis ansettelsesstopp innenfor flere områder. Erfaringstall fra 2022 viser at turnover innenfor utvalgte områder var 172 årsverk, som til sammen utgjorde en kostnad på 120 millioner kroner (beregnet med gjennomsnittlig lønn for et årsverk inkl sosiale kostnader). Her er skole, barnehage, barne- og familietjeneste, helse og omsorg, bo- og aktivitetstilbudet og psykiatri og rus holdt utenfor. Dette er ikke nødvendigvis representative tall for hva som er gjennomsnittlig turnover i et normalår, ettersom de kun er hentet ut for ett år (2022), men tallene viser likevel at delvis ansettelsesstopp kan bidra til å redusere kommunens utgifter i et betydelig omfang.

11.3.10 Klimamidler forvaltet av klima- og miljøenheten

Fremskrittspartiet foreslår at klimamidler forvaltet av klima- og miljøenheten strykes i sin helhet.

11.3.11 Koordinator, klimatiltak i planer

Fremskrittspartiet foreslår at egen koordinator for klimatiltak i planer kuttes. Et eventuelt behov for koordinering mellom planer må dekkes innenfor byplankontorets ramme.

11.3.12 Miljørådgivere utenfor klima- og miljøenheten

Fremskrittspartiet foreslår å kutte miljørådgivere utenfor klima- og miljøenheten, som var et tiltak innført av de rødgrønne i budsjettet for 2022.

11.3.13 Omstillingsmidler

Sentralt plasserte omstillingsmidler på 20 millioner disponeres for å styrke viktige tjenesteområder.

11.3.14 Usikkerhetsavsetning

Sentralt plassert usikkerhetsavsetning disponeres for å styrke tjenesteområdene.

11.3.15 Det interne arbeidsmarkedet

Fremskrittspartiet foreslår at det interne arbeidsmarkedet avvikles. Det innebærer at områder med nedbemanningsbehov selv skal finansiere lønn til overtallige. Dette kan bidra til bedre ressursutnyttelse, og raskere omstilling i situasjoner med overtallighet eller endret kompetansebehov.

11.3.16 Ikke lønns- og prisjustering kunst og kultur

Fremskrittspartiet mener det ikke er rom for lønns- og prisjustering, og foreslår heller at aktiviteten reduseres.

11.3.17 Tros- og livssynssamfunn - drift, tabell 4-10

Fremskrittspartiet foreslår å redusere tilskudd i tabell 4-10 med 10 millioner kroner per år.

11.3.18 Byantikvaren

Fremskrittspartiet foreslår at byantikvaren avvikles, og at byantikvarens kompetanse ivaretas innenfor rammene til byplan- og byggesaksområdet.

11.3.19 Byarkitekten

Fremskrittspartiet foreslår at ordningen med byarkitekt avvikles.

11.3.20 Bruk av disposisjonsfondet

Fremskrittspartiet foreslår å disponere totalt 24 millioner kroner fra disposisjonsfondet i fireårsperioden, knyttet til tiltak som ikke er permanente.

Bruk av disposisjonsfondet	2024	2025	2026	2027
Planlegging demenslandsby	2,5	2,5		

Nærværarbeid	5	5	5	
Rekruttering og bemanning	2	2		
Totalt	9,5	9,5	5	

11.3.21 Reduserte kapitalkostnader

Som følge av reduserte investeringer, får kommunen reduserte kapitalkostnader i fireårsperioden. Forslag til investeringsbudsjett fremgår av kapittel 12.

Redusert lånebehov	2024	2025	2026	2027
Inndekning - Investering	672	590,5	663,7	655,8
Nye investeringer	321,2	331,4	368,7	504
Totalt redusert lånebehov	350,8	259,1	295	151,8

Tabell: Redusert lånebeløp per år, millioner.

	2024	2025	2026	2027
Redusert lånebeløp	350	250	300	150
Endring renter	9,2	22,3	31,8	38,8
Endring avdrag	0	12	20,3	29,8
Reduserte kapitalkostnader	9,2	34,3	52,1	68,6

12 Investering

12.1 Oversikt investering

Kostnadsøkninger - investering	2024	2025	2026	2027
Frostaveien 2	9	19		
Tonstad skole, fremskynding	7,2	7,4	63,7	199
Strakstiltak idrett og kultur	5	5	5	5
Veiinvesteringer	300	300	300	300
Totalt økte investeringer	321,2	331,4	368,7	504
Inndekning - Investering	2024	2025	2026	2027
Mindre invest.,. klimatiltak	52	52	51	51
Utslippsfrie bygg- og anleggsplasser	40	40	35	35
Energieffektivt maskinkjøp	9	9	9	9
Maskiner Trondheim bydrift	4,7	4,7	4,7	4,7
Miljøpakken	304	300	300	300
Bakklandstorget	9,9			
Kunstnerisk utsmykning	23,3	10,5	12,1	12,1
5 % innsparing i byggeprosjekt	45,7	45,4	53,9	90,1
Mindre inves., kunst og kultur	3,9	3,9	3	3,9
Ordinære utleieboliger	100	75	75	50
Svartlamoen, tak og grunnmur	19,5			
Administrasjonsbygg	10		20	
Salg av eiendom	50	50	100	100
Totalt reduserte investeringer	672	590,5	663,7	655,8

12.2 Beskrivelse investering

12.2.1 Frostaveien 2

Fremskrittspartiet foreslår å sette av midler til ferdigstilling av Frostaveien 2, slik at aktører som venter på å flytte inn skal få sine permanente lokaler. Det må gjøres nødvendige tilpasninger, for eksempel etablering av stellerom for voksne, slik at dette blir en funksjonell og god arena for ulike aktører.

12.2.2 Tonstad skole, fremskynding

Fremskrittspartiet ber kommunedirektøren jobbe for raskere realisering av Tonstad skole, fordi det haster å løse utfordringene med skolekapasitet i bydelen.

12.2.3 Strakstiltak idrett og kultur

Fremskrittspartiet foreslår at det opprettes en felles pott for strakstiltak innenfor idrett og kultur, for å ivareta behov knyttet til tekniske krav og brannsikkerhet.

12.2.4 Veginvesteringer

Fremskrittspartiet foreslår at 300 millioner av opprinnelig tilskudd til Miljøpakken, benyttes til veginvesteringer.

12.2.5 Mindre investeringer klimatiltak

Fremskrittspartiet foreslår å kutte midler avsatt til mindre investeringer klimatiltak. Vi ber kommunedirektøren legge frem konkrete forslag til tiltak, og effekt av tiltaket, dersom det skal avsettes investeringsmidler til klimatiltak.

12.2.6 Utslippsfrie bygg- og anleggsplasser

Fremskrittspartiet foreslår å kutte midler avsatt til utslippsfrie bygg- og anleggsplasser. Dersom utslippsfrie bygg- og anleggsplasser skal gjennomføres, og medfører merkostnader, må dette dekkes gjennom reduserte kostnader på andre områder i de aktuelle prosjektene.

12.2.7 Energieffektivt maskinskjøp

Fremskrittspartiet foreslår å legge flere tjenester ut på anbud, og kutter derfor investeringer knyttet til kommunale innkjøp av maskiner.

12.2.8 Maskiner Trondheim bydrift

Fremskrittspartiet foreslår å legge flere tjenester ut på anbud, og kutter derfor investeringer knyttet til kommunale innkjøp av maskiner.

12.2.9 Miljøpakken

Fremskrittspartiet foreslår å stryke midler satt av til Miljøpakken, og heller disponere dem til veginvesteringer.

12.2.10 Bakklandstorget

Fremskrittspartiet ønsker å beholde parkeringsplassene ved Bakklandstorget, og stryker midler foreslått til ombygging til park.

12.2.11 Kunstnerisk utsmykning

Fremskrittspartiet foreslår å avvikle ordningen med kunstnerisk utsmykning, der om lag 1,25 prosent av de årlige kommunale investeringene, med visse unntak, ligger til grunn for beregningsgrunnlaget. Trondheim kommune har i dag registrert omtrent 450 verk på lager, og Fremskrittspartiet mener at disse i større grad må tilgjengeliggjøres for publikum.

12.2.12 5 prosent innsparing i byggeprosjekt

Fremskrittspartiet ønsker et større fokus på kostnadsreduksjoner i kommunale byggeprosjekt. Vi foreslår derfor et kutt på 5 prosent, gjennomgående for de fleste prosjektene som ligger inne i økonomiplanen på investeringssiden. Unntatt er prosjekt som nærmer seg ferdigstillelse.

12.2.13 Mindre investeringer kunst og kultur

Fremskrittspartiet kutter potten som er avsatt til mindre investeringer til kunst og kultur. Vi foreslår heller at det opprettes en felles pott for strakstiltak innenfor idrett og kultur, for å ivareta behov knyttet til tekniske krav og brannsikkerhet.

12.2.14 Ordinære utleieboliger

Fremskrittspartiet mener den siste revisjonen av retningslinjer for tildeling av kommunal bolig, legger opp til at for mange skal omfattes av ordningen. Behovet for kommunalt leide leiligheter blir derfor mindre. Det bør også undersøkes om kommunen i større grad kan leie på vegne av beboere, på det private markedet.

12.2.15 Svartlamoen, tak og grunnmur

Fremskrittspartiet mener det ikke er en kommunal oppgave å finansiere dette tiltaket.

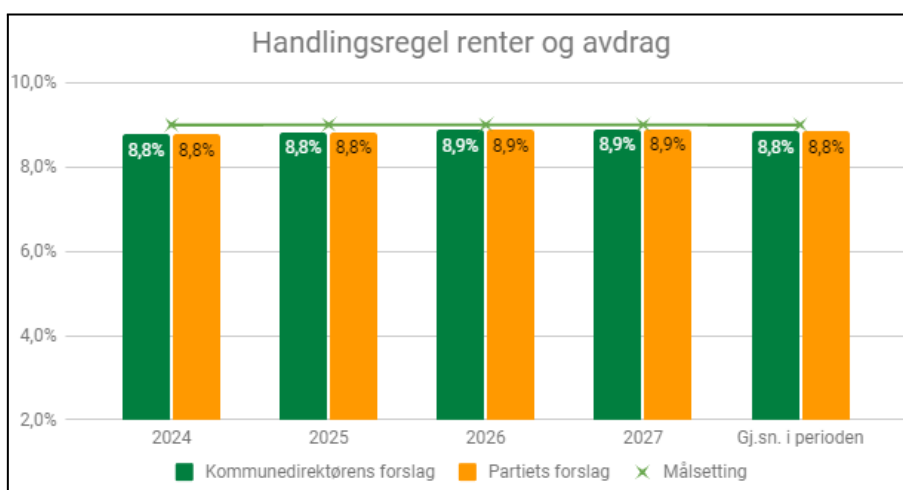
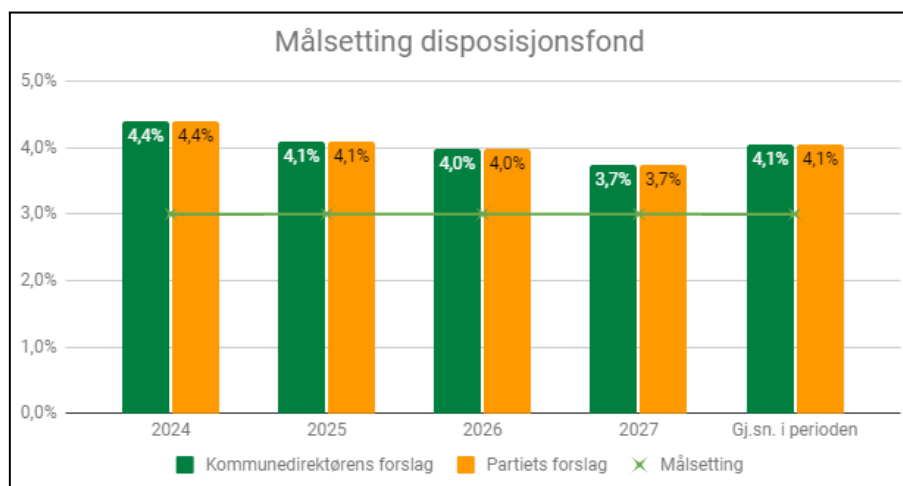
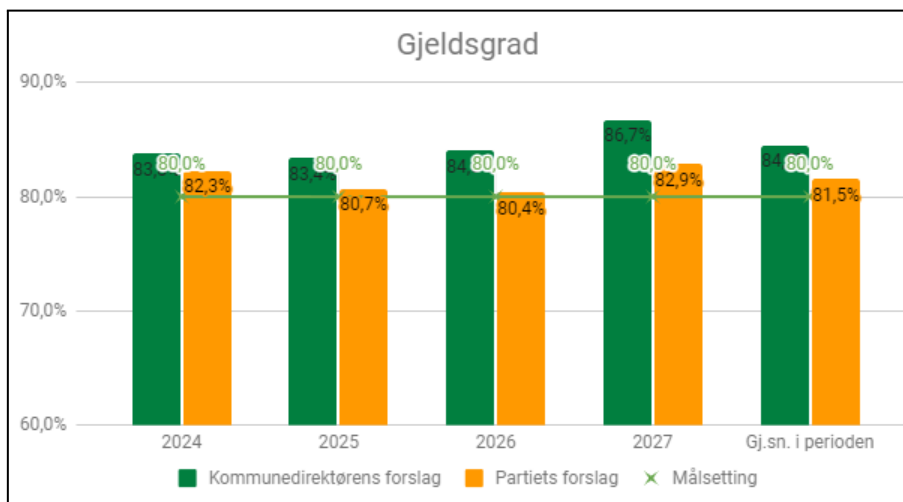
12.2.16 Administrasjonsbygg

Fremskrittspartiet ønsker å opprettholde opprinnelig ramme til investeringer, slik vi foreslo ved bystyrebehandling av investeringsbehovet knyttet til nye lokaler for administrasjonen. Vi mener det må satses mer på gjenbruk i nye lokaler, og investeringsbudsjettet reduseres i tråd med dette.

12.2.17 Salg av eiendom

Fremskrittspartiet mener kommunens eiendomsportefølje må gjennomgås med tanke på salg, og legger inn forventet salgsinntekt for å redusere kommunens låneopptak.

13 Status handlingsregler

Verbale forslag fra Fremskrittspartiet - Trondheim kommune 2024

Oppvekst og utdanning

Valgfritt sidemål og felles karakter

Bystyret ber om at kommunedirektøren søker til Kunnskapsdepartementet om å innføre et prøveprosjekt med valgfritt sidemål i Trondheim kommune, og at man i tillegg søker om at det innføres et forsøk med én felles karakter i hovedmål og sidemål.

Private barnehageplasser

Bystyret ber om at alle nye barnehageplasser som åpnes i Trondheim kommune åpnes i privat regi.

Redusert sommerstenging

Bystyret ber kommunedirektøren legge frem en sak om endring av vedtekter for kommunale barnehager, hvor det redegjøres for ulike alternativer for redusert sommerstenging, inkludert økonomiske konsekvenser.

Fjerning av tidstyver

Bystyre ber kommunedirektøren jobbe sammen med ansatte for å fjerne tidstyver i barnehagene, med sikte på å legge til rette for at pedagogisk personell kan bruke mest mulig av sin tid i kontakt med barna.

Rehabilitering og oppussing av private barnehager

Bystyret ber kommunedirektøren legge frem en sak som redegjør for hvordan kommunen kan innføre en ordning med kommunal lånegaranti for rehabilitering og oppussing av private barnehager.

Samtidig finansiering

Bystyret ber kommunedirektøren arbeide for en forskriftsendring som sikrer samtidig finansiering av offentlige og private barnehager.

Fritt skolevalg

Bystyret ber om at det innføres fritt skolevalg i Trondheim kommune.

Videregående opplæring

Bystyret ber kommunedirektøren legge frem en sak for bystyret om at kommunen søker til Kunnskapsdepartementet om å få overta ansvaret for de videregående skolene i Trondheim kommune.

Anonym retting av prøver

Bystyret ber om at det innføres en forsøksordning med anonym retting av prøver på minimum to skoler i Trondheim.

Lærerevaluering

Bystyret ber om at elever i Trondheimsskolen hvert år får tilbud om å sende inn en anonym evaluering av læreren sin.

Frivillig filming av muntlig eksamen

Bystyret ber kommunedirektøren legge til rette for utprøving av filming av muntlig eksamen, for å sikre at elever har reell klagerett på eksamenskarakteren.

Åremål for ledere

Bystyret ber kommunedirektøren legge frem en sak som redegjør for hvordan en endring i tilsetningsvilkår kan gjennomføres, slik at åremålstilsetting blir gjeldende for flere lederstillinger i Trondheim kommune.

Helse og velferd

Fritt brukervalg i hjemmetjenestene

Bystyret ber om at det innføres fritt brukervalg innenfor hjemmetjenestene.

Midlertidige hjelpemidler på helse- og velferdssenter

Bystyret ber kommunedirektøren legge frem en sak som redegjør for hvordan kommunen kan sikre at beboere ved kommunens helse- og velferdssenter får tilgang til midlertidige hjelpemidler senest innen 14 dager etter ankomst, i de tilfeller det er lang leveringstid på spesialtilpassede langtidshjelpemidler fra NAV Hjelpemiddelsentral.

Nytt helse- og velferdssenter planlegges som demenslandsby

Bystyret ber kommunedirektøren sørge for at Heimdal helse- og velferdssenter, eller nytt helse- og velferdssenter 2030, planlegges som demenslandsby.

Språkkrav i helse- og omsorgstjenesten

Bystyret ber kommunedirektøren legge frem en sak som vurderer muligheten for å innføre språkkrav for å jobbe i helse- og omsorgstjenesten. Språkkrav i helse- og omsorgstjenesten kan være tilsvarende de språkkrav som er innført i barnehagene.

Kjøkken på sykehjem

Bystyret ber kommunedirektøren planlegge med kjøkken for lokal matproduksjon, når nye helse- og velferdssenter skal etableres.

Byutvikling og samferdsel

Redusert saltbruk på veiene

Bystyret ber kommunedirektøren heve ambisjonen for redusert bruk av salt på kommunale veger, og legge frem en sak som viser mulige tiltak for å redusere saltmengden betydelig.

Vurdere endret standard for vinterdrift

Bystyret ber kommunedirektøren legge frem en sak som viser økonomiske og driftsmessige konsekvenser av å endre standard for vinterdrift på aktuelle gang- og sykkelveger, med brøyting og strøing som alternativ til standard med bar asfalt og bruk av salt.

Flere parkeringsplasser i Midtbyen

Bystyret ber kommunedirektøren ta de nødvendige initiativ for å etablere flere parkeringsplasser i Midtbyen.

Omstilling

Fritt brukervalg

Bystyret ber kommunaldirektøren om en sak som vurderer hvilke tjenesteområder som er aktuelle for innføring av fritt brukervalg, samt en redegjørelse for hvordan dette kan gjennomføres på de ulike områdene.

Utfordringsrett

Bystyret ber kommunaldirektøren om at det innføres en prøveordning med utfordringsrett på ett eller flere områder i Trondheim kommune, for å sikre innbyggerne best mulig tjenestetilbud til riktig pris.

Anbudsutsetting, Trondheim bydrift

Bystyret ber kommunedirektøren forberede sak om anbudsutsetting av tjenester som i dag utføres av Trondheim bydrift.

Anbudsutsetting, Trondheim eiendom

Bystyret ber kommunedirektøren forberede sak om anbudsutsetting av tjenester som i dag utføres av Trondheim eiendom.

Gjennomgang av oppgaver og tjenesteyting som ikke er lovpålagt

Bystyret ber kommunedirektøren foreta en gjennomgang av ikke lovpålagte oppgaver, og legge frem en sak for formannskapet som viser kommunens årlige utgifter knyttet til slike oppgaver.

Frigjøring av midler til bemanning i eldreomsorgen

Bystyret ber kommunedirektøren gjennomgå kommunens tjenesteområder, med tanke på å frigjøre midler til økt bemanning i eldreomsorgen.

Stimuleringsordninger for ansatte

Bystyret ber kommunedirektøren legge frem en sak hvor det redegjøres for ulike tiltak for å øke Trondheim kommunes attraktivitet som arbeidsgiver. Blant tiltak som bør vurderes er signeringsbonus med bindingstid, bonus til lærlinger underveis i lærlingeløpet og lojalitetsbonus for ansatte med lang fartstid i kommunen.

Skatt og eierskap

Avvikling av eiendomsskatten

Bystyret ber kommunedirektøren legge frem en sak om nedtrapping og avvikling av eiendomsskatten, der målet er å fase ut skatten over en fireårsperiode.

Fjerne eiendomsskatt på studentboliger

Bystyret ber kommunedirektøren legge frem en sak som legger til rette for fritak fra eiendomsskatt på studentboliger i kommende handlings- og økonomiplan.

Salg av Trondheim Kino AS

Bystyret ber kommunedirektøren forberede salg av Trondheim Kino AS, og komme tilbake til bystyret med en sak om dette innen utgangen av 2024.

Gjennomgang med tanke på salg

Bystyret ber kommunedirektøren legge frem en sak som gjennomgår alt kommunalt eierskap, med tanke på verdivurdering og potensial for salg.

Kommunens tomtereserver

Bystyret ber kommunedirektøren lage en oversikt over ubebygde areal som eies av Trondheim kommune, og legge frem dette i en orienteringssak for formannskapet. Saken må vise hvilket formål eiendommene er regulert til.
